

Na temelju članka 4.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i čl. 28., 29., 30., 31., 33. i 36. Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge – Drugi pročišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH", broj 68/21), na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju, održanoj 13. prosinca 2022. godine, donijeta je

ODLUKA

O IZMJENAMA ODLUKE O ODREĐIVANJU KOEFICIJENATA I GRANIČNIH CIJENA ZA POMOĆNE USLUGE

Članak 1.

U Odluci o određivanju koeficijenata i graničnih cijena za pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", broj 76/21) u članku 3. alineje 5. i 6. mijenjaju se i glase:

- “- cjenovni koeficijent granične cijene balansne energije ručne obnove frekvencije nagore iznosi 9,0
($k_{MaxTerEnUp} = 9,0$),
- granična cijena energije ručne obnove frekvencije nagore iznosi 989,46 KM/MWh
($p_{MaxTerEnUp} = 989,46$ KM/MWh).”

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-28-5-318-1/22
13. prosinca 2022. godine
Tuzla

Predsjedatelj Komisije
Suad Zeljković

Obrazloženje

Koeficijenti i granične cijene pomoćnih usluga se određuju u skladu s Metodologijom za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, neovisnog operatora sustava i pomoćne usluge – Drugi pročišćeni tekst (u daljem tekstu: Tarifna metodologija). Tijekom primjene tržišnog modela balansiranja elektroenergetskog sustava BiH uočene su određene tendencije te se, u skladu s ponašanjem sudionika i trendovima koji su prisutni na tržištu, javila potreba za novo određivanje koeficijenta granične cijene balansne energije ručne obnove frekvencije nagore, odnosno granične cijene energije ručne obnove frekvencije nagore.

U skladu s člankom 31. stavak (5) Tarifne metodologije, granična cijena balansne energije ručne obnove frekvencije nagore jednaka je umnošku vrijednosti referentne cijene električne energije na tržištu p_{MR} i koeficijenta $k_{MaxTerEnUp}$. Prema informacijama sadržanim u pismu Neovisnog operatora sustava u Bosni i Hercegovini broj 07-1458-1/22 od 5. prosinca 2022. godine, postupak godišnje nabave energije za pokrivanje gubitaka u prijenosnom sustavu, čija cijena je relevantna za određivanje referentne cijene p_{MR} , nije okončan, jer su dostavljene ponude bile znatno iznad planiranog iznosa nabave. Stoga se za potrebe određivanja graničnih cijena uzima prosječna cijena iz posljednje uspješno provedene tržišne nabave energije za gubitke koja je iznosila 109,94 KM/MWh, u skladu s člankom 26. stavak (6) Tarifne metodologije.

Veleprodajne cijene električne energije od sredine 2021. godine bilježe značajan rast, te se u 2022. godini kreću u opsegu od oko 200 do 500 €/MWh, s prosjekom za proteklih 11 mjeseci od 271,8 €/MWh. U narednoj tablici prikazano je kretanje veleprodajnih cijena na burzi u Budimpešti za dan unaprijed (*HUPX day ahead*) na mjesečnoj i godišnjoj razini u razdoblju 2016. – 2022. godina (€/MWh):

	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
siječanj	43,10	81,25	36,19	73,17	52,96	56,40	204,77
veljača	26,88	55,59	41,66	49,56	39,90	50,85	194,27
ožujak	25,82	37,90	40,43	39,70	29,75	55,02	285,50
travanj	29,18	39,67	31,92	46,47	25,33	62,94	189,18
svibanj	27,16	42,71	42,17	42,12	23,59	59,94	204,84
lipanj	32,75	43,92	51,27	41,31	29,97	77,90	236,79
srpanj	35,17	51,86	50,95	54,95	36,68	95,15	371,10
kolovoz	31,65	58,31	60,45	58,69	37,60	109,02	495,29
rujan	35,77	42,88	62,94	55,70	45,74	135,10	391,35
listopad	42,29	49,72	64,51	56,99	39,38	197,32	193,94
studeni	37,23	60,46	63,65	43,93	48,88	215,87	222,74
prosinac	42,87	40,02	65,07	41,08	58,18	245,81	
prosjeak	34,16	50,36	50,93	50,31	39,00	113,44	271,80

Kako cijena debalansa na balansnom tržištu u BiH u znatnoj mjeri ovisi od granične cijene balansne energije ručne obnove frekvencije nagore, to je potrebno podesiti ovu cijenu shodno kretanju cijena na veleprodajnom tržištu električne energije, a sve u cilju urednijeg ponašanja sudionika na tržištu i smanjenja fizičkog i financijskog opsega debalansa koje balansno odgovorne strane ostvaruju. U tom smislu se povećava vrijednost granične cijene energije ručne obnove frekvencije nagore na iznos 989,46 KM/MWh (505,90 €/MWh).

Ovisno od daljnjeg razvoja situacije na veleprodajnom i balansnom tržištu, dopuštena je mogućnost izmjene granične cijene energije ručne obnove frekvencije nagore.